

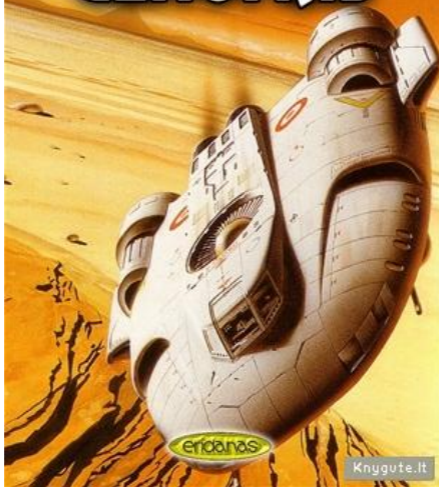

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

Sergej Lukjanenko

GENOMAS

Sergej Lukjanenko
GENOMAS

Mokslinis fantastinis romanas

NAUJAS SERGEJAUS LUKJANENKO BESTSELERIS

Keistas tolimos ateities pasaulis, kuriame žmonės dar prieš gimimą užprogramuojami būti ypatingais "profais". Keistas kontraktas, pasiūlytas jaunam kapitonui profui; pernelyg keistas, kad nebūtų įtartinas. Keistas žvaigždėlaivio ekipažas, kuris iš pirmo žvilgsnio atrodo surinktas atsitiktinai, bet, pažvelgus atidžiau, galima pastebėti tam tikrą paslaptinę sistemą. Kažkas turi atsitikti. Ir atsitinka. Kažkas baisaus. Bet ne tai, ko visi laukė...

Iš rusų kalbos vertė NIDA JAKUBAUSKAITĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

343 tomas. Serija įkurta 1990m.

Сергей Лукьяненко - ГЕНОМ

Москва, АСТ, 2000

Copyright © by Sergej Lukjanenko, 1999

Cover art copyright © by Chris Moore, 2000

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2005

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

Autorius suvokia, kad šitas romanas daug kam pasirodys amoralus ir ciniškas, Bet vis dėlto jis su pačia nuoširdžiausia pagarba skiriamas tiems žmonėms, kurie sugeba Mylėti, Draugauti ir Dirbti.

PIRMASIS OPERONAS RECESINIS

PROFAI

1 SKYRIUS

Aleksas žiūrėjo į dangų. Dangus buvo keistas. Nenormalus. Neregėtas.

Toks dangus būna tik virš pasaulių, kurių dar nesugadino civilizacija. Toks dangus būna virš Žemės - tris kartus mirtinai užterštos ir tris kartus išvalytos žmonių tėvynės.

O virš Gyvojo Sidabro tokio dangaus būti neturi. Gyvasis Sidabras - sektoriaus pramonės centras, planeta, kurioje veikia trys kosminių laivų statyklos ir visa būtina infrastruktūra... Negali čia būti tokio dangaus.

Aleksas žiūrėjo į dangų.

Skaidri, švytinti žydrynė. Išdraikytos debesų gijos. Rausvi vakaro saulės atšvaitai. Danguje vartaliojasi flajeris - kaip kvailas ant pirmo sniego išbėgęs šunytiš.

Niekada - nei žiūrėdamas pro palatos langą, nei junginėdamas planetos žinių kanalus - Aleksas nematė virš Gyvojo Sidabro šitokio dangaus.

Šiandien ir visas miestas atrodė neįprastai. Saulėlydis nudažė namų sienas šilta gelsvai rausva šviesa. Paskutiniai purvino sniego likučiai slapstėsi aplink seno vienbėgio geležinkelio atramas ir plento pakraščiuose. Mašinos pravažiudavo retai, labai retai ir lyg bijodamos suardyti tylą - jos skubėjo, tarsi stengdamosis greičiau ištrūkti iš nepažįstamo šiltai švytinčio pasaulio.

O gal taip ir turi matyti pasaulį žmogus išsivadavęs iš ligoninės, po penkis mėnesius trukusios nelaisvės.

- Niekas nepasitinka?

Aleksas atsisuko į apsaugininką nuobodžiau-jantį stiklinėje būdelėje. Apsaugininkas buvo šaunus. Žandai - kraujas ir pienas, pečiai - metro platumo, prie diržo staneris, ant uniforminių marškinių - neperšaunama liemenė.

Lyg kas būtų ruošęsis imti ligoninę šturmu.

- Nėra kam mane pasitikti, - atsakė Aleksas.

- Iš toli?

- Aha, - Aleksas paieškojo kišenėje cigarečių.

Užsirūkė stipraus vietinio tabako.

- Gal tau taksi iškviesti? Apsirengęs tu ne pagal mūsų orą...

Apsaugininkas tikrai norėjo padėti.

- Ne, ačiū. Aš traukiniu.

- Važiuoja kartą per valandą, - perspėjo apsaugininkas. - Jis juk nemokamas, natūralams...

Atvirai šnekant, tai jis pats buvo labai panašus į natūralą. Bet visko juk pasitaiko. Išvaizda - dar ne kriterijus.

- O aš traukiniu todėl ir važiuoju, kad jis nemokamas.

Apsaugininkas smalsiai apžiūrėjo Aleksą. Po to žvilgtelėjo į ligoninės kompleksą už nugaros.

- Ne, tu nemanyk, aš pats tai profas, - paaiškino Aleksas. - Tiesiog pinigų neturiu. Tarnybinis draudimas. Pats aš už gydymą gyvenime nesusimokėčiau. Mane į ligoninę galėjo ir į maišelius sufasuotą atvežti. Gal taip ir atvežė... aš neprisimenu.

Jis brūkštelėjo delnu sau per juosmenį, čiupinėdamas tą nematomą liniją, kuri prieš penkis mėnesius padalino į dvi dalis jo kūną ir jo gyvenimą. Poreikis bendrauti buvo didžiulis, norėjosi pasišnekėti su kuo nors, kas nematė jo ligos istorijos, kas galėtų įvertinti, išklaudyti, pacaksėti liežuvio...

- Bet ir sugebėk tu man šitaip įlįsti, - atsiduso apsaugininkas. - Bet... viskas gerai? Svarbiausias dalis suremontavo?

Aleksas primynė nuorūką ir linktelėjo atsakydamas į gudrią šypsena:

- Suremontavo. Gerai, ačiū tau.

- Už ką? - nusistebėjo apsaugininkas.

Bet Aleksas jau žengė prie geležinkelio. Ėjo jis greitai, nesidairydamas. Jį tikrai puikiai suremontavo, geresnio gydymo nėra būti negali... tuo labiau jam. Bet nuo to laiko, kai prieš pusvalandį jis paskutinį kartą pasirašė draudimo dokumentus patvirtindamas, kad neturi jokių pretenzijų ligoninės personalui ir pripažįsta savo būklę "identiška ankstesniajai", jo su ligonine niekas nebesiejo. Absoliučiai niekas.

Su planeta, atvirai šnekant, irgi. Bet iš Gyvojo Sidabro išsikapstyti kur kas sunkiau.

Jis praleido plentą nušvilpusią mašiną - spor-

tinį skaisčiai raudoną "Kaimaną". Priėjęs vienbėgio geležinkelio atramą užlipo sraigtiniais laiptais - liftas čia, savaime suprantama, neveikė.

- Ir vėl mes laisvi šauliai. Ar ne, Kipše? - pasakė jis nežinia kam į tuštumą. Ir pašnairavo į petį.

Aleksas tikrai buvo apsirengęs ne pagal orą. Net turint galvoje šitą netikėtą atodrėkį, kuris užgriuvo miestą Nepriklausomybės Dienos išvakarėse. Džinsai ir pusbačiai pirkti už kažkokius grašius, paaukotus vietinio labdaros fondo, dar šiaip taip tiko. O va odinė liemenė, kurią jis turėjo užsimetęs ant trikotažinių marškinių, atrodė keistai.

Užtat Kipšui buvo įdomu.

Jis gyveno ant jo kairiojo peties. Mažytė, maždaug dešimties centimetrų spalvota tatuiruotė. Kipšiukas su šake rankoje, priekabiai ir niūriai žiūrėjo kažkur į tolį. Ilga Kipšo uodega buvo apvyniota aplink juosmenį, turbūt, kad po kojomis nesipainiotų. Trumpas pilkas kai-liukas atrodė panašus į aptemptą gauruotą kombinezoną.

Kurį laiką Aleksas priekabiai apžiūrinėjo Kipšo snukutį. Snukutis buvo smalsus ir visai, sa-

kytum, ramus. Savimi pasitikintis.

- Nieko, seni, pasakė Aleksas, - neprapulsim. Jis atsirėmė į stotelės turėklą, persilenkė žemyn, nusispjovė ant blizgančio plieninio bėgio.

Stotelėje nebuvo nė gyvos dvasios - tik jis ir Kipšas. Gal nemokamas savivaldybės transportas tikrai buvo visai nepopuliarus, o gal tiesiog pasitaikė tokia diena. Žydro dangaus, violetinio saulėlydžio, šventės pabaigos diena. Vakar užė visa lignoninė... net Aleksui, formaliai vis dar laikomam pacientu, įpylė vitaminais ir gliukoze pagerinto spirito.

Dešimties metrų aukštyje užavo vėjas. Aleksas net pagalvojo, kad gal vertėtų nulipti ir palaukti traukinio apačioje, kur atrama teikia šiokią tokią užuovėją. Bet čia vis dėlto buvo įdomiau. Miestas iš čia buvo kaip ant delno - lygios dangoraižių eilės, pagal liniuotę nubrėžti keliai, įsižiebiančios reklamų pašvaistės. Geometriškai taisyklingas miestas. Kitoje pusėje driekėsi pliki, seniai nedirbami laukai pamąžu virstantys dykvietėmis, o už jų galima buvo įžiūrėti kosmouosto statinius. Alekso nuomone, kosmouostas buvo pastatytas per arti miesto... bet gal kaip tik ši aplinkybė ir išgelbėjo jam gyvybę. Gydytojas kartą prasita-

rė, kad reanimacijos blokas, prie kurio buvo prijungtas Aleksas, išsikvoja resursą ir išsijungė tą pačią akimirką, kai jį operacinėje paguldė ant stalo.

Ne, klausykite, vis dėlto kas galėjo pagalvoti, kad visuotinis draudimas vieną kartą pravers? kažkas "Trečiosios transporto kompanijos" kontoroje tikrai grieš dantimis pasirašinėdamas ligoninės sąskaitas. Bet dėtis jie vis tiek neturi kur.

- Neprapulsim, - dar kartą prižadėjo Aleksas Kipšui. Jis dar kartą nusispjovė ant bėgio. Ir pajuto lengvą virpesį - artėjo vienbėgio traukinio vagonėlis.

Važiavo jis pamažu - Aleksas nustatė apytikrą keturiasdešimt aštuonių su puse kilometro per valandą greitį. Užtat išmargintas vagonėlis buvo iš širdies - lyg piešinių ryškumu kažkas būtų bandęs kompensuoti lėtumą. Jau temo ir kai kurie piešiniai pradėjo silpnai švytėti, o kiti blykčiojo kaitaliodami spalvas.

- Tu dar pabandyk nesustoti... - susirūpinęs pasakė Aleksas. Bet vagonėlis stabtelėjo. Šnypšdamas atsidarė plačios durys, kurias puošė gana talentingai nupieštas Gyvojo Sidabro prezidento šaržas. Pamatęs tokį pono Son-Li atvaizdą Aleksas net šyptelėjo ir pagal-

vojo, kad į jį žiūrėti būtų kur kas maloniau, negu į oficialų portretą neišvengiamai kabantį kiekvienoje palatoje. Su šita mintimi jis ir įlipo į vagonėlį.

Traukinio vidus nebuvo padoresnis už išorę. Kieti plastmasiniai krėslai, neveikiantis ekranas ant pertvaros skiriančios vairuotoją nuo keleivių.

Publika susirinko irgi atitinkama.

Gal dešimt jaunų vyrų išsidrėbė krėsluose pačiame vagonėlio gale. Tikri juodadarbiai natūralai. Visi buvo girti. Visi rūkė žolę. Visi apžiūrinėjo Aleksą mieguistai ir smalsiai. Truputį toliau nuo jų snaudė prie lango maždaug penkiolikos metų mergaitė - tokia pati murzina, prastai apsirengusi, pamėlusiais paakiais.

Aleksas atsisėdo vagonėlio priekyje. Traukinukas trūktelėjo ir pajudėjo iš vietos.

- Ir kaip mums aborigenai, Kipše? - paklausė Aleksas. Pašnairavo į tatuiruotę.

Velniuko snukutis susiraukė iš pasišlykštėjimo.

- Ir aš taip manau, - pašnibždėjo Aleksas. Pabandė atsisėsti patogiau, nors ir suprato, kad tikrai nepavyks.

Ką gi... čia bent jau šilčiau...

Jis net pagalvojo, kad gal vertėtų nusnausti tas penkiolika minučių, kol traukinys ropos per priemiesčius.

- Dink!

Aleksas atsisuko.

Prašom. Kaip pagal užsakymą. Labai patogi proga pademonstruoti heroizmą. Vos peržengus lignoninės slenkstį...

Vienas iš vyrukų jau sėdėjo prie mergaitės. Ir lėtai, neskubėdamas atseginėjo jos striukelę.

- Pasakiau - atšok! - piktai pasakė mergaitė.

Kiti natūraliai tiesiog stebėjo. Ir savo sėbrą, ir Aleksą.

Velnius, įdomu, ar užtektų jiems akiplėšiškumo, jeigu Aleksas sėdėtų apsivilkęs meistro-piloto uniformą?

Kažin...

Bet kas dabar atpažintų, kad jis - profas?

Mergina pažvelgė į Aleksą. Šyptelėjo kreiva šypsenele. Vėl atsisuko į vyruką.

Žvilgsnis jos buvo geras. Prie išvaizdos netiko.

- Ne, Kipše, tu pasakyk, mums šito reikia? - paklausė Aleksas.

Tatuiruotė ant peties neatsakė - ji nemokėjo

kalbėti. Kipšiukas kietai sučiaupė lūpas, o kumštelius atleido iškišdamas nagiukus. Primerktose akyse sužibo raudonos ugnelės.

- Taip manai? - atsiduso Aleksas. Jis atsikėlė ir žengė prie mergaitės.

Vaikis tučtuojau atsisuko, įsitempė - jis buvo visai ne toks girtas, kokį vaidino. Ir visa kompanija tučtuojau pritilo.

- Jinai nenori, - pasakė Aleksas.

Vyrukas lyžtelėjo lūpas, atsistojo. Aleksas atkreipė dėmesį, kad po storu megztiniu persirito raumenų gumbai. Kūnas, matyt, pamodeliuotas. Sustiprintos fizinės galimybės. Oi, kaip negerai... o jie dar šneka, kad savivaldybės transportas - tik natūralams.

- Jinai nori, - pareiškė vyrukas. - Tik laužosi. Taip pas mus reikia. Supratai? Kai du linksmi-nasi, trečias nesikiša. Supratai? Ar ne?

Per šaižų akcentą sunku buvo suprasti, ką jis šneka. Besivaikydami fizinio pajėgumo visas kitas organizmo funkcijas modeliuotojai, matyt, sumažino iki minimumo.

Aleksas pažiūrėjo į mergaitę.

- Viskas gerai, - pasakė ji. - Ačiū, viskas gerai.

Kipšas ant jo peties visai susipainiojo.

- Va! - triumfuodamas suurzgė vaikis. Pasi-
lenkė prie palaužtos aukos.

- Aš gi pasakiau - atšok, susna, - rimtai pasa-
kė mergaitė. - Ar nesupranti?

Aleksas atsirėmė į tuščią krėslą. Spektaklis jį
sudomino.

Vyrukas dusliai suurzgė - būtinybė atsitraukti
sunkiai spraudėsi į jo sąmonę. Jis ištiesė ranką,
šeimininko gestu pakišo ją po prasegta striu-
kele.

- Aš perspėjau, - pasakė mergaitė.

Pirmas jos smūgis surietė falsifikuotą natūra-
lą pusiau. Antrasis - tiesiais išskėstais pirštais
- pramušė megztinį ir ištrėškė ryškią kraujo
čiurkšlę. Trečiasis įmūrijo vyruko galvą į stiklą.
Stiklas sutraškėjo, įdubo ir suskilinėjo kaip vo-
ratinklis, bet atlaikė.

Po akimirkos mergaitė jau stovėjo šalia Alek-
so. Apstulbusi kompanija tylėjo.

- Kas sukrotės - gaus dar, - tyliai pasakė
mergaitė.

Vyrukas lėtai nušliuožė ant grindų. Sudejavo
apkabinęs galvą.

Aleksas pašnairavo į velniuką.

Kipšas patenkintas šaipėsi, Kipšas net pasi-
lenkė lyg ruošdamasis nušokti nuo peties ir

gerai kam nors įkristi.

- Man irgi patiko, - pasakė Aleksas.

Vagonėlis tuo tarpu pradėjo stoti, sušnypštė prieš atsidarydamas durys.

- Geriau išlipti, - mestelėjo mergaitei Aleksas.

- Susitvarkysiu! - trumpai atsakė ta.

- Beveik tikiu. O policiją tu irgi sutvarkysi? Einam iš čia.

Jis paėmė ją už rankos truputį prisibijodamas. Bet mergaitė paklausė.

Jiedu išsoko iš vagono ir durys tučtuojau užsidarė. Negi vairuotojas sustojo tik dėl jų? Natūralai jau atsipeikėjo. Vienas kėlė nuo grindų modeliuotąjį sėbrą, tas silpnai purtė galvą ir bandė stotis pats, trečiasis grasino jiems iš už stiklo.

- Aš gi jiems nieko nedariau! - pasakė mergaitė. - Aš gi jų net neliečiau!

Ji krestelėjo ranką ir nuo pirštų nutiško keli kraujo karoliukai.....